

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 83.345 van 8 november 1999
in de zaak A. 84.522/IX-1861.**

In zake : 1. Jean MARIS,
2. Robert MOENSSENS,
die woonplaats kiezen bij
advocaat E. DE SIMONE,
kantoor houdende te ANTWERPEN-DEURNE,
Sint-Rochusstraat 59

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de
minister van Tewerkstelling en Arbeid, thans
de minister van Arbeid en Gelijke Kansen.

DE wnd. VOORZITTER VAN DE IXe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Jean MARIS en Robert MOENSSENS op 2 juni 1999 hebben ingediend om de vernietiging te vorderen van het koninklijk besluit van 9 maart 1999 tot wijziging van het koninklijk besluit van 10 januari 1997 betreffende de voorwaarden en modaliteiten van de erkenning van havenarbeiders in het Antwerpse havengebied, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 3 april 1999;

Gezien het verslag opgemaakt door auditeur L. VERMEIRE, op grond van artikel 94 van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie van de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 28 september 1999, houdende bevel tot neerlegging van het verslag en oproeping van de partijen om te verschijnen op 11 oktober 1999;

Gelet op de mededeling van het verslag aan partijen;

Gehoord het verslag van staatsraad A. BEIRLAEN;

Gehoord de opmerkingen van advocaat E. DE SIMONE, die verschijnt voor verzoekers, en van advocaat G. SAELS die, loco advocaat G. DEMEZ, verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van auditeur L. VERMEIRE;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de procedure.

Overwegende dat het verzoekschrift tot nietigverklaring de namen van 96 verzoekers vermeldt; dat de begeleidende brief fiscale zegels ten belope van 14.000 frank bevat die, volgens deze brief zelf, gelden voor eerste en tweede verzoeker; dat het verzoekschrift dan ook slechts op naam van deze twee verzoekers op rol werd gebracht; dat de 94 andere personen, vermeld in het verzoekschrift, dan ook geen partij zijn in deze zaak;

2. Over de gegrondheid van het beroep.

2.1. Overwegende dat verzoekers als middel de schending aanvoeren van artikel 3, § 1, 1ste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State; dat zij stellen dat de ingeroepen wetsbepaling is geschonden omdat ten onrechte het besluit niet aan het beredeneerd advies van de afdeling wetgeving is voorgelegd aangezien de opgegeven redengeving daartoe niet voldoet aan de

vereisten van een met bijzondere redenen omklede geval van hoogdringendheid, dat de ingeroepen dringende noodzakelijkheid om in het belang van een modern en rationeel beheer van de havens onmiddellijk maatregelen te nemen geenszins aanwezig is aangezien de door de werkgevers gewenste goedkope en flexibele arbeidsstatuten om zogenaamde nieuwe en gediversifieerde activiteiten onder concurrentiële voorwaarden in het havengebied te kunnen uitvoeren, reeds zijn opgenomen in verschillende, misschien onwettige, CAO's gesloten binnen het Nationaal Paritair Comité en de Paritaire Subcomités, dat ook de ingeroepen dringende noodzakelijkheid om bijzondere loon- en arbeidsvoorwaarden mogelijk te maken ten einde het algemeen tewerkstellingspeil binnen de haven te verbeteren of te vrijwaren niet relevant is omdat deze bezorgdheid al jaren terug te vinden is in allerlei teksten en de tewerkstelling al jaren daalt, met name als gevolg van het niet respecteren van arbeidstijd en ploegensterkte, dat het argument van rechtszekerheid niet kan ingeroepen worden nu deze rechtsonzekerheid, zo ze bestaat, al jaren bestaat, ingevolge de voornoemde onwettige CAO's, dat ook het vermijden van in havens altijd latent aanwezige sociale onrust geen afdoend motief is omdat dit zou inhouden dat regels, die omwille van hun eventuele onwettigheid zouden kunnen worden gecontesteerd, zouden kunnen worden ingevoerd zonder enig voorafgaandelijk wettigheids-toezicht; dat zij er tenslotte op wijzen dat het nemen van reglementaire besluiten met betrekking tot havenarbeid zonder dat het voorafgaand advies van de afdeling wetgeving is gevraagd meer de regel dan de uitzondering is (bv. K.B. van 12 januari 1973 en K.B. van 12 augustus 1974);

2.2.1. Overwegende dat, overeenkomstig artikel 3, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, de ministers, ieder wat hem betreft, aan het met redenen omklede advies van de afdeling wetgeving van de Raad van

State de tekst van alle ontwerpen van reglementaire besluiten onderwerpen buiten het met bijzondere redenen omklede geval van hoogdringendheid, de ontwerpen betreffende begrotingen, rekeningen, leningen, domeinverrichtingen en het legercontingent uitgezonderd; dat in casu niet kan worden betwist dat het bestreden besluit een reglementair besluit is in de zin van artikel 3, § 1, dat bijgevolg aan het beredeneerd advies van de afdeling wetgeving diende voorgelegd, behoudens het met bijzondere redenen omklede geval van hoogdringendheid; dat deze motivering luidt als volgt :

"Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op artikel 3, § 1, vervangen door de wet van 4 juli 1989 en gewijzigd bij de wet van 4 augustus 1996;

Overwegende dat de wet van 8 juni 1972 betreffende de havenarbeid tot doel heeft te komen tot een modern en rationeel beheer van de havens, dat deze doelstelling onder meer gerealiseerd wordt door havenarbeid te laten verrichten door werknemers die daartoe werden opgeleid, dat vastgesteld kan worden dat binnen de havengebieden, door de snelle evolutie in de sector van het vervoer, er steeds meer gediversifieerde activiteiten worden verricht, dat de bedoelde activiteiten goederenstromen kunnen aantrekken en op die wijze bijkomende havenarbeid kunnen ondersteunen of genereren, dat een aanpassing zich opdringt in de procedure tot erkenning van sommige havenarbeiders;

Overwegende dat in deze omstandigheden het dringend noodzakelijk is om, in het belang van een modern en rationeel beheer van de havens, onmiddellijk maatregelen te nemen om de erkende havenarbeiders in te delen in twee registers, enerzijds om het mogelijk te maken dat bijzondere loon- en arbeidsvoorwaarden worden bepaald bij collectieve arbeidsovereenkomst, anderzijds om het algemeen tewerkstellingspeil binnen de haven te verbeteren of ten minste te vrijwaren;

Overwegende dat deze maatregelen onverwijld dienen genomen te worden ten einde de rechtszekerheid te handhaven en te vermijden dat verdere sociale onrust zou ontstaan;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid";

2.2.2. Overwegende dat met verzoekers dient vastgesteld dat deze motivering, kennelijk niet voldoende aantoont waarom de in het bestreden besluit opgenomen regeling dermate hoogdringend was dat de inwerkingtreding ervan geen enkel uitstel duldde, zelfs niet de korte tijd die nodig is om binnen drie dagen het advies van de afdeling wetgeving in te winnen; dat geen van de ingeroepen motieven daartoe afdoende is;

2.2.3. Overwegende dat in de eerste overweging van de motivering van de hoogdringendheid wordt gewezen op de doelstelling van de wet van 8 juni 1972 : te komen tot een modern en rationeel beheer van de havens, onder meer door havenarbeid te laten verrichten door daartoe opgeleide werknemers; dat een aanpassing in de procedure tot erkenning van sommige havenarbeiders zich daarbij zou opdringen omdat door de snelle evolutie in de sector van het vervoer binnen de havengebieden, steeds meer gediversifieerde activiteiten worden verricht die goederenstromen kunnen aantrekken en op die wijze bijkomende havenarbeid ondersteunen of genereren; dat deze vaststellingen misschien de opportuniteit van de door het bestreden besluit genomen maatregelen aantonen; dat zij echter als dusdanig niet aantonen waarom die maatregelen dermate dringend zijn dat de inwerkingtreding ervan geen enkel uitstel duldt, zelfs niet de korte tijd die nodig is om binnen drie dagen het advies van de afdeling wetgeving te vragen;

2.2.4. Overwegende dat in de tweede overweging van die motivering wordt gesteld dat het, in die omstandigheden, dringend noodzakelijk is om, in het belang van een modern en rationeel beheer van de havens, onmiddellijk maatregelen te nemen om de erkende havenarbeiders in twee registers in te delen, enerzijds om het mogelijk te maken dat bijzondere arbeids- en loonvoorwaarden worden bepaald bij collectieve arbeidsovereenkomst, anderzijds om het algemeen tewerkstellingspeil binnen de

haven te verbeteren of minstens te vrijwaren; dat ook hier dient vastgesteld dat deze overwegingen misschien de opportuniteit van de genomen maatregelen aantonen maar niet waarom de indeling van de havenarbeiders in twee registers thans dermate dringend is dat de inwerkingtreding ervan geen enkel uitstel duldt; dat de verwijzing naar de dringende noodzakelijkheid op zich uiteraard geen afdoende motivering is; dat ook het belang van een modern en rationeel beheer van de havens, de noodzaak het algemeen tewerkstellingspeil binnen de haven te verbeteren of minstens te vrijwaren en de mogelijkheid bijzondere arbeids- en loonvoorwaarden te bepalen bij collectieve arbeidsovereenkomst op zich niet aantoont waarom hieruit volgt dat de regeling dringend noodzakelijk is; dat het belang van een modern en rationeel beheer van de havens en de noodzaak het tewerkstellingspeil te handhaven immers reeds één van de doelstellingen van de havenarbeidwet zelf was, terwijl reeds vóór het bestreden besluit CAO's werden gesloten voor aanvullende en logistieke diensten, en er in deze overweging niet gemotiveerd wordt waarom deze doelstellingen thans zo dringend geworden zijn dat de inwerkingtreding van het bestreden besluit geen enkel uitstel duldt; dat uit de in het administratief dossier voorgelegde stukken bovendien blijkt dat het tewerkstellingspeil reeds sinds 1985 daalt en dat de problematiek van aanvullende en logistieke diensten reeds lang bekend is; dat ook uit de voorgelegde rechtspraak die de controversse over het begrip havenarbeid zou aantonen blijkt dat dit probleem reeds lang bekend is;

2.2.5. Overwegende dat in de laatste overweging van de motivering van de hoogdringendheid wordt gesteld dat deze maatregelen onverwijld dienen genomen om de rechtszekerheid te handhaven (volgens de nota van de verwerende partij in het administratief kort geding, gaat het om het beëindigen van de controversse betreffende het begrip havenarbeid en om de formalisering van de opdeling van

havenarbeiders) en om te vermijden dat verdere sociale onrust zou ontstaan; dat het beroep op de rechtszekerheid evenmin motiveert waarom de inwerkingtreding van de regeling zo dringend is dat zelfs niet meer gewacht kan worden op het desgevallend binnen drie dagen te vragen advies van de afdeling wetgeving, te meer daar uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat de onduidelijkheid over het begrip havenarbeid en de controverse over aanvullende en logistieke diensten reeds een aantal jaren bestaat; dat uit de motivering van de hoogdringendheid niet blijkt waarom de rechtsonzekerheid ter zake thans zo acuut geworden was dat deze onmiddellijk en zonder uitstel dient opgelost door de onmiddellijke inwerkingtreding van het bestreden besluit; dat ook het ingeroepen motief van de sociale onrust, die een dringende regeling van de aanvullende diensten zou noodzaken ten einde een verruiming van het conflict, met alle nadelige gevolgen vandien voor de tewerkstelling in de haven, te vermijden, onvoldoende overtuigend is; dat, los van de vraag of dit alles niet ook vermeden kon worden door een advies binnen drie dagen te vragen, vastgesteld dient te worden dat de geciteerde onrust, blijkens de voorgelegde stukken van het administratief dossier, beperkt is tot één havenbedrijf en verband houdt met de daar toegepaste arbeidspolitiek;

2.2.6. Overwegende dat uit het voorgaande gebleken is dat het middel kennelijk gegrond is zodat het bestreden besluit om die reden dient vernietigd te worden,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het koninklijk besluit van 9 maart 1999 tot wijziging van het koninklijk besluit van 10 januari 1997 betreffende de voorwaarden en modaliteiten van de erkenning van havenarbeiders in het Antwerpse havengebied, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 3 april 1999.

Artikel 2.

Dit arrest zal bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt.

Artikel 3.

De kosten van het beroep, bepaald op veertienduizend frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op acht november 1900 achtennegentig, door :

de H.	A. BEIRLAEN,	wnd. voorzitter, staatsraad,
Mevr.	V. WAUTERS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. WAUTERS.

A. BEIRLAEN.